

Van: [REDACTED]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 29 maart 2024 14:56
Aan: ProvincieGelderland
Onderwerp: Update zaaknummer 2023-014054
Bijlagen: R003-1287995RJG-V03-hme-NL.pdf; N002-1287995RJG-V01-kzo-NL.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van [REDACTED]@tauw.com. [Meer informatie over waarom dit belangrijk is](#)

Geachte persoon,

Op 1 november 2023 is er een vergunningsaanvraag (toen nog ontheffingsaanvraag, zaaknummer 2023-014054) bij provincie Gelderland ingediend voor het bouwen van een aantal huizen te Hulshorst in de gemeente Nunspeet. Sinds de indiening zijn er een aantal veranderingen doorgevoerd op de geplande locatie. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingen in de initiële vergunningsaanvraag. Onder andere zijn een aantal alternatieve nestkasten gerealiseerd voor steenuil in de directe omgeving van het plangebied. De ingevoerde wijzigingen hebben betrekking op paragraaf 5.1 Alternatieve nestlocaties van het initiële activiteitenplan dat op 1 november 2023 is ingediend. Zowel het gewijzigde activiteitenplan als het logboek van de realisatie is als bijlage bijgevoegd. Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de stand van zaken.

P.S.: Is er al duidelijkheid over wanneer wij een antwoord van de provincie kunnen verwachten met betrekking tot de ingestuurde vergunningsaanvraag?

Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

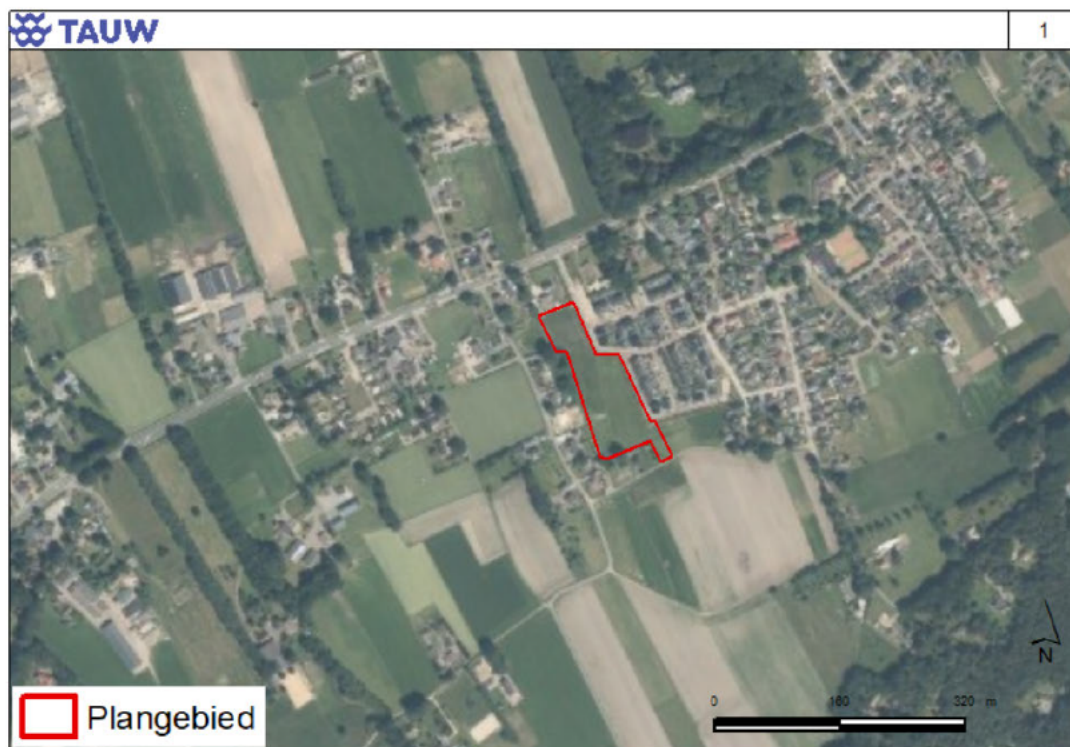
[REDACTED]
Ecoloog, BU Leefomgeving
TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
M +31 [REDACTED]

Logboek plaatsing steenuilenkasten te Hulshorst in de gemeente Nunspeet

Contactpersoon	■■■■■■■■■■
Kwaliteitscontrole	■■■■■■■■■■
Datum	6 maart 2024
Kenmerk	N002-1287995RJG-V01-kzo-NL

1 Inleiding

Gemeente Nunspeet is van plan een nieuwe woonwijk (37 woningen) te bouwen op een aantal paarden- en schapenweiden aan de Weversweg te Hulshorst in de provincie Gelderland (zie figuur 1.1). TAUW heeft deze plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming in een natuurtoets (TAUW, 2023a) gevolgd door soortgericht onderzoek (TAUW, 2023b).

Figuur 1.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat het voornemen negatieve effecten heeft op steenuil door vernietiging van essentieel foerageergebied en daardoor het indirect vernietigen van verblijfplaatsen. Zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase kan verstoring leiden tot aantasting van de functionaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats. Tijdens het nader onderzoek is ook gelet op de functie van het plangebied voor kerkuilen. Het voornemen heeft geen negatieve effecten op verblijfplaatsen en leefgebied van kerkuil.

Voor de aangetroffen nestplaats van steenuilen in de achtertuin van Klarenweg 9 is een activiteitenplan opgesteld (TAUW, 2024). Hierin is beschreven wat de effecten op deze nestplaats kunnen zijn en wat er gedaan dient te worden om effecten zoveel mogelijk te voorkomen en te mitigeren/compenseren. Het plaatsen van alternatieve nestkasten bleek hiervoor de beste oplossing.

In totaal zouden 2 nestkasten voor steenuil worden geplaatst in de omgeving van het plangebied. 1 kast zou worden opgehangen aan een zijgevel van Klarenweg 17 en 1 op een tak van een zomereik ter hoogte van de Harderijkerweg 461. De kast aan de zijgevel van Klarenweg 17 valt nog binnen het huidige broedterritorium (op minder dan 200 m afstand). De nestkast aan de Harderijkerweg 461 ligt weliswaar te ver buiten het huidige broedterritorium, maar hangt nog wel binnen de 500 m (BIJ12, 2017a), die doorgaans gehanteerd wordt als afstand tussen waarnemingen, waarbij uit gegaan moet worden van verschillende territoria. Deze afstand van 400 m is dus haalbaar voor steenuil. Binnen de 200 m is gezocht naar een geschikte locatie voor het ophangen van een nestkast maar is geen geschikte locatie gevonden en/of toestemming verleend door de terreineigenaren. Daarnaast zijn geen andere dichtbij gelegen locaties te vinden die geschikt zijn voor een nestkast: ten oosten van het plangebied ligt een woonwijk, ten zuiden is al een alternatieve nestkast voorzien, en ten noorden is al een territorium van steenuil aanwezig. Ten noordoosten is veel bebouwing aanwezig waarachter wel ruimte is voor een steenuilenkast, maar deze ligt veel verder weg dan de nu gekozen plaats.

Vlak voor het ophangen van de 2 kasten is de toestemming voor het ophangen van de kast aan de gevel van Klarenweg 17 ingetrokken. Hierom was het noodzakelijk om een nieuwe locatie te zoeken voor deze kast. Omdat een geschikte locatie niet aanwezig was binnen 500 m van de huidige nestplaats moest verder worden gezocht naar een locatie die nog verder ligt. Wanneer wordt gekozen voor een locatie die verder dan 500 m afligt van een huidige nestplaats moet niet 1 maar moeten 2 alternatieve nestplaatsen voor steenuil worden gerealiseerd, wat inhoudt dat niet 2 maar in totaal 3 alternatieve nestkasten voor steenuil moesten worden opgehangen in de omgeving van het plangebied.

2 Eerste veldbezoek (ophangen kast 1)

Datum en tijd: 29 november 2023 08:45 tot 10:30 uur

Ter plekke aanwezig ecoloog: [REDACTED]

Weersomstandigheden: Droog, bewolkt (>80 %), 8 °C, 2 Bft zuidwestenwind

Op woensdag 29 november 2023 heeft er een veldbezoek plaatsgevonden met als doel om 2 steenuilenkasten op te hangen aan een zijgevel van een garage op het terrein van Klarenweg 17 en op een boomtak van een zomereik op het terrein van Harderijkerweg 461. Doordat vlak van tevoren toch geen toestemming is verleend voor het ophangen van een kast aan de gevel van Klarenweg 17, en nog geen nieuwe ophanglocatie is gevonden, kon alleen de kast ter hoogte van de Harderijkerweg 461 opgehangen worden. De locatie waar de steenuilenkast is opgehangen is weergegeven in figuur 2.1.

Vanaf 08:45 uur is een deskundig ecooloog op locatie aanwezig geweest om de ophanglocatie te inspecteren. Vanaf 09:00 uur waren twee medewerkers van Hartman hoveniers en boomverzorgers aanwezig voor het ophangen van de kast. Met behulp van een hoogwerker hebben zij de steenuilenkast zorgvuldig op de tak geplaatst (zie figuur 2.2 en 2.3).

Voorafgaand aan de bevestiging aan de geselecteerde zomereik zijn enkele overhangende takken verwijderd om zicht en vliegroute voor steenuilen vrij te maken. De kast is bevestigd op een eerder afgezaagde zijtak van +/- 1 m lengte, met de opening in noordoostelijke richting. Tussen deze zijtak en de bodem van de kast is een blokje hout aangebracht om de kast meer waterpas te krijgen. Na de montage is de bodem van een laagje zaagsel voorzien, waarna het dak erop is gelegd.

Figuur 2.1 Locatie van de alternatieve steenuilenkast

Figuur 2.2 Impressie van het plaatsen van de steenuilenkast ter hoogte van Harderwijkerweg 461

Figuur 2.3 De steenuilenkast na volledige afronding van de plaatsing

3 Tweede veldbezoek (geschikte locaties zoeken)

Datum: 12 januari 2024

Ter plekke aanwezig ecoloog: [REDACTED]

Weersomstandigheden: niet van toepassing

Op vrijdag 12 januari 2024 heeft een veldbezoek plaatsgevonden om te zoeken naar geschikte locaties voor het ophangen van de 2^e en 3^e steenuilenkast. Omdat binnen 500 m van de huidige kast geen geschikte nestlocaties aanwezig zijn, is gezocht buiten deze 500 m. Wanneer wordt gekozen voor een locatie die verder dan 500 m afligt van een huidige nestplaats moet niet 1 maar moeten 2 alternatieve nestplaatsen voor steenuil worden gerealiseerd, wat inhoudt dat niet 2 maar in totaal 3 alternatieve nestkasten voor steenuil moesten worden opgehangen in de omgeving van het plangebied. Vanwege de aanwezigheid van andere territoria van steenuilen en/of ongeschiktheid van de omgeving was het niet mogelijk om ten zuiden van de Harderwijkerweg extra nestkasten op te hangen. Om deze reden is een extra omgevingscheck uitgevoerd aan de noordkant van de Harderwijkerweg (zie figuur 3.1).

Het terrein van landgoed Groeneveld was nauwelijks geschikt als nestlocatie voor steenuilen doordat het landgoed vooral bestaat uit eiken-parkbos, waarbinnen open percelen worden ingesloten door hoge bomenrijen. Om deze reden is vooral gefocust op gebiedsdelen ten westen en oosten van het landgoed. Ten westen van het landgoed hangen al 2 nestkasten, waarbij in de noordelijke nestkast regelmatig steenuilen aanwezig zijn. De zuidelijke nestkast wordt sporadisch bezocht en in de aangrenzende schuur van de burens broedt een steenuil.

Ten westen van het landgoed zijn derhalve al meerdere territoria van steenuil aanwezig. Hierom is ten oosten van het landgoed verder gezocht naar geschikte locaties. Deze locaties zijn aangetroffen ter hoogte van Harderwijkerweg 366 en Bredeweg 35 (zie figuur 3.1). Beide adressen liggen in een halfopen landschap met open velden, bomenrijen en bosschages met genoeg foerageergebied en dekking voor steenuilen.

Voor Bredeweg 35 geldt dat de bewoner graag wil meewerken. Hier kan vanaf eind februari 2024 een nestkast opgehangen worden. Voor Harderwijkerweg 366 zijn 2 geschikte nestlocaties aangetroffen op het perceel achter de woning. Ook op deze locaties stemt de bewoner in met het ophangen van steenuilenkasten. In totaal zijn dus 3 geschikte nestlocaties aangetroffen ten noorden van de Harderwijkerweg. Na het uitvoeren van het 2^e veldbezoek is besloten om 1 nestkast op te hangen op het erf van Bredeweg 35 en 1 op het erf van Harderwijkerweg 366. Samen met de al eerder opgehangen nestkast aan een boom op het erf van Harderwijkerweg 461 wordt op deze manier voldaan aan de vereiste 3 nestkasten die dienen te worden opgehangen ter compensatie van de huidige nestplaats.

Figuur 3.1 Zoekgebied voor geschikte locaties voor steenuilenkasten ten noorden van de Harderwijkerweg. Met rood aangegeven: nestkasten met recente waarnemingen van steenuil. Met groen aangegeven: 3 locaties met toestemming voor het plaatsen van nestkasten

4 Derde veldbezoek (ophangen kast 2)

Datum en tijd: 29 januari 2024 10:00 tot 11:30 uur

Ter plekke aanwezig ecooloog: Bram Rijksen

Weersomstandigheden: Droog, onbewolkt (<10%), 8 °C, 2 Bft

Op maandag 29 januari 2024 heeft een 3^e veldbezoek plaatsgevonden voor het ophangen van een 2^e steenuilenkast aan een boomtak van een zomereik op het terrein van Harderwijkerweg 366. De locatie waar de steenuilenkast is opgehangen is weergegeven in figuur 4.1.

Vanaf 10:00 uur is een deskundig ecooloog op locatie aanwezig geweest om de ophanglocatie te inspecteren. Iets daarna waren twee medewerkers van Hartman hoveniers en boomverzorgers aanwezig voor het ophangen van de kast. Met behulp van een hoogwerker hebben zij de steenuilenkast zorgvuldig op de tak geplaatst (zie figuur 4.2).

Voorafgaand aan de bevestiging aan de geselecteerde zomereik/linde zijn enkele overhangende takken verwijderd om zicht en vliegroute voor steenuilen vrij te maken.

De kast is bevestigd op een zijtak van de boom, waarbij de kast vastgeklemd zit in een takoksel tussen de zijtak en stam van de boom, met de opening in noordoostelijke richting. Tussen deze zijtak en de bodem van de kast is een blokje hout aangebracht om de kast meer waterpas te krijgen. Op de bodem is een laagje droog organisch materiaal aangebracht.

Figuur 4.1 Locatie van de opgehangen nestkast ter hoogte van Harderwijkerweg 366

Figuur 4.2 Impressie van de ophanglocatie van de nestkast ter hoogte van Harderwijkerweg 366

5 Vierde veldbezoek (ophangen kast 3)

Datum en tijd: 19 februari 2024 15:00 – 16:00 uur

Ter plekke aanwezig ecooloog: [REDACTED]

Weersomstandigheden: Droog, bewolkt (10 – 80 %), 8 °C, 2 Bft zuidwestenwind

Op maandag 19 februari 2024 heeft een 4^e veldbezoek plaatsgevonden voor het ophangen van de 3^e steenuilenkast aan de stam van een zomereik op het terrein van Bredeweg 35. In eerste instantie had de eigenaar toestemming verleend om eind februari 2024 een kast op te hangen, maar gezien de broedperiode van steenuilen wilde hij meewerken aan een eerdere datum. Daardoor kon een nestkast hier pas op 19 februari 2024 kon worden opgehangen. De locatie waar de steenuilenkast is opgehangen is weergegeven in figuur 5.1.

Vanaf 15:00 uur is een deskundig ecooloog op locatie aanwezig geweest om de ophanglocatie te inspecteren. Iets daarna waren twee medewerkers van Hartman hoveniers en boomverzorgers aanwezig voor het ophangen van de kast. Met behulp van een hoogwerker hebben zij de steenuilenkast zorgvuldig op de stam aangebracht (zie figuur 5.2). De kast is in één van de drie zomereiken naast de grote schuur bevestigd op een hoogte van +/- 6 m met de opening in noordoostelijke richting. Op de bodem van de kast is een droge strooisellaag (eikenblad) aangebracht.

Figuur 5.1 Locatie van de opgehangen nestkast ter hoogte van Bredeweg 35B

Figuur 5.2 Impressie van de ophanglocatie van de nestkast ter hoogte van Bredeweg 35

6 Conclusie

De werkzaamheden zijn op woensdag 29 november 2023, maandag 29 januari 2024 en maandag 19 februari 2024 volledig afgerond. De plaatsing van de kasten is begeleid door een ter zake kundig ecooloog. Hiermee is de plaatsing van de kast op de juiste wijze afgerond en is voldaan aan de eisen zoals deze zijn vermeld in het Kennisdocument Steenuil van BIJ12.

Activiteitenplan steenuil voor Weversweg fase 2 te Hulshorst

6 maart 2024

Verantwoording

Titel	Activiteitenplan steenuil voor Weversweg fase 2 te Hulshorst
Opdrachtgever	Gemeente Nunspeet
Projectleider	██████████
Auteurs	██
Tweede lezer	████████████████
Kenmerk	R003-1287995RJG-V03-hme-NL
Aantal pagina's	32
Datum	6 maart 2024
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel.....	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Huidige situatie en beoogde ontwikkeling	6
2.1	Huidige situatie.....	6
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Samenvatting ecologisch onderzoek.....	9
3.1	Natuurtoets.....	9
3.2	Soortgericht onderzoek	9
3.2.1	Methode	9
3.2.2	Resultaat.....	10
4	Effectbeoordeling en verbodsbepalingen	13
4.1	Effectbeoordeling	13
4.1.1	Fysieke aantasting foerageergebied	13
4.1.2	Verstoring en aantasting functionele leefomgeving en functionaliteit verblijfplaats ..	13
4.2	Cumulatieve effecten	14
4.3	Verbodsbepalingen	14
5	Maatregelen.....	14
5.1	Alternatieve nestlocaties	14
5.2	Afschermen huidige nestkast	19
5.3	Verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst in de aanlegfase	19
5.4	Planning aanlegfase.....	20
5.5	Algemene broedvogels	20
5.6	Ecologische begeleiding	20
6	Staat van instandhouding en geschiktheid omgeving	21
6.1	Algemeen	21
6.2	Nationaal	21
6.3	Regionaal	23
6.4	Lokaal.....	25
7	Wettelijk belang en alternatieven	26

Kenmerk R003-1287995RJG-V03-hme-NL

7.1	Algemeen	26
7.2	Wettelijk belang	26
7.2.1	Toepasbare wettelijke belangen	26
7.3	Alternatieven	29
7.3.1	Inrichting.....	29
7.3.2	Locatie.....	29
7.3.3	Werkwijze.....	31
7.3.4	Planning	31
8	Literatuur	32
Bijlage 1	Natuurtoets	
Bijlage 2	Nader onderzoek	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Gemeente Nunspeet is van plan een nieuwe woonwijk (37 woningen) te bouwen op een aantal paarden- en schapenweiden aan de Weversweg te Hulshorst in de provincie Gelderland. TAUW bv heeft deze plannen getoetst aan de Wet natuurbescherming in een natuurtoets (TAUW bv, 2023a) gevolgd door soortgericht onderzoek (TAUW bv, 2023b).

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat het voornemen negatieve effecten heeft op steenuil door vernietiging van essentieel foerageergebied en daardoor het indirect vernietigen van verblijfplaatsen. Zowel tijdens de aanlegfase als de gebruiksfase kan verstoring leiden tot aantasting van de functionaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats. Tijdens het nader onderzoek is ook gelet op de functie van het plangebied voor kerkuilen. Het voornemen heeft geen negatieve effecten op verblijfplaatsen en leefgebied van kerkuil.

Dit activiteitenplan geeft een onderbouwing voor de aanvraag voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb), onderdeel Soortenbescherming.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de huidige situatie en beoogde ontwikkeling opgenomen. Hoofdstuk 3 geeft een korte samenvatting van de eerder uitgevoerde ecologische onderzoeken. In hoofdstuk 4 zijn de effectbeoordeling en de verbodsbepalingen van de Wnb behandeld. In hoofdstuk 5 zijn maatregelen voorgesteld om deze effecten zoveel mogelijk te mitigeren en compenseren. Hoofdstuk 6 beschrijft de staat van instandhouding van de soorten. Ten slotte is in hoofdstuk 7 de onderbouwing van het wettelijk belang en de alternatievenafweging uitgewerkt.

2 Huidige situatie en beoogde ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied betreft enkele percelen met grasland tussen de Klarenweg, het Molenpad, de Braambosch en de Harderwijkerweg in Hulshorst in de provincie Gelderland. Het plangebied valt binnen de kadastrale gemeente Nunspeet, percelen 4427 (geheel), 5358 (geheel) en 5212 (gedeeltelijk). Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het plangebied. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit grasland voor paarden en schapen, met aan de randen enkele struiken en delen van borders. Het plangebied heeft in het bestaande bestemmingsplan Weversweg Hulshorst (onherroepelijk vastgesteld op 5 januari 2010) een agrarische enkelbestemming. Rondom het plangebied zijn woonerven met bestaande woningen, boerderijen en tuinen gesitueerd. Grenzend aan met name de west- en zuidkant van het plangebied staan enkele grote eiken en berken, afgewisseld met kleinere bomen en struweel. Aan de westkant wordt het plangebied op enkele plekken begrenst door hoge heggen met daarachter hoge bomen. Aan één van deze bomen hangt een nestkast die door steenuil wordt gebruikt. Iets noordelijker hiervan hangen aan een schuurtje enkele nestkasten voor met name mezen.

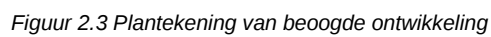
Figuur 2.1 Ligging plangebied (globaal begrensd)

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit gras. Aan de rand van het plangebied staan (hoge) bomen, heggen en struiken. Aan de westkant zijn een nestkast van steenuil (foto linksonder) en andere vogelhuisjes opgehangen (foto rechtsonder)

2.2 Beoogde ontwikkeling

Gemeente Nunspeet is van plan om een nieuwe woonwijk met 37 woningen te bouwen op de hierboven aantal paarden- en schapenweiden in Hulshorst in de gemeente Nunspeet (zie figuur 2.3). Er wordt in een mix aan woningtypen voorzien, bestaande uit rug-aan-rug woningen, starterswoningen, levensloopbestendige woningen en twee-onder-één-kapwoningen. Gemotoriseerd verkeer wordt ontsloten via de Harderwijkerweg en er worden diverse ontsluitingen gerealiseerd voor fiets- en voetgangers om optimaal verbonden te zijn met de omgeving. In het oorspronkelijke plan zouden op het graslandperceel ten oosten van het plangebied (ten zuiden van de Vlakken Eng) ook woningen worden gebouwd. Hiervan is echter afgezien, en dit perceel heeft de bestemming 'agrarisch' gekregen en zal worden ingericht als 'bloemenweide' (zie figuur 2.4).

3 Samenvatting ecologisch onderzoek

3.1 Natuurtoets

Voor het project is een natuurtoets uitgevoerd om te bepalen welke potentiële natuurwaarden (mogelijk) in en rond het plangebied aanwezig zijn (TAUW bv, 2023a). Hieruit kwam naar voren dat effecten op beschermde houtopstanden, Natura 2000-gebieden, het NNN en andere provinciaal beschermde gebieden zijn uitgesloten. Effecten op onder de Wnb beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden zijn eveneens uitgesloten. Voor onder de Wnb beschermde vogels geldt dat effecten ten aanzien van bezette nesten van algemene broedvogels kunnen worden voorkomen door het nemen van maatregelen. De aanwezigheid van en effecten op steenuil en kerkuil kon niet met zekerheid worden uitgesloten in de QuickScan fase, en daarom is naar deze soorten een nader soortgericht onderzoek uitgevoerd (TAUW bv, 2023b).

3.2 Soortgericht onderzoek

3.2.1 Methode

Het soortgericht onderzoek (TAUW bv, 2023b) richt zich op aan- of afwezigheid van nest- en verblijfplaatsen en de functionele leefomgeving van steenuil en kerkuil. Het onderzoek van steenuil en kerkuil richt zich op het waarnemen van een volwassen individu of een broedpaar in broedbiotoop, nesten, territoriumroep en op ander gedrag dat een territorium of nest indiceert. Het ecologisch onderzoek is uitgevoerd conform de voorgeschreven onderzoeksinspanning als benoemd in het kennisdocumenten van steenuil en kerkuil (BIJ12, 2017a & 2017b). Hiervoor zijn drie inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 15 februari tot en met 30 april 2023, waarbij minimaal één maand zit tussen het eerste en laatste bezoek (zie tabel 3.1). Tussen de veldbezoeken zat minimaal twee weken. Het onderzoek vond 's avonds plaats, vanaf zonsondergang tot en met twee uur daarna, bij de juiste weersomstandigheden (droog, weinig wind). Geluidsoptnames van roepende steen- en kerkuilen zijn afgespeeld om een reactie uit te lokken van eventueel aanwezige steen- of kerkuilen. Dit was alleen gedaan wanneer er gedurende een bezoek lang geen roepende steenuil of kerkuil werd waargenomen. Verder is ook onderzoek gedaan naar nestkasten (aangetroffen bij enkele woonerven) en naar aanwezigheid van braakballen en poepsporen. Dit hield in dat tijdens het nader onderzoek naar kerk- en steenuil in de wijk rondom het plangebied bij buurtbewoners is aangebeld om te kijken of er nestkasten in de tuinen aanwezig waren. Wanneer dit het geval was zijn deze nestkasten meegenomen tijdens het nader onderzoek.

Tabel 3.3.1 Data en omstandigheden van de veldbezoeken

Datum	Tijd	Aantal ecologen	Weersomstandigheden
15-02-2023	18:00 – 20:00 uur	2	Bewolkt (>80 %), droog, 6 graden, 1 bft, zuidwestenwind
14-03-2023	18:45 – 20:45 uur	2	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 3 graden, 2 bft, westenwind
29-03-2023	19:45 – 21:50 uur	2	Halfbewolkt (10-80 %), droog, 5 graden, 3 bft, zuidenwind

3.2.2 Resultaat

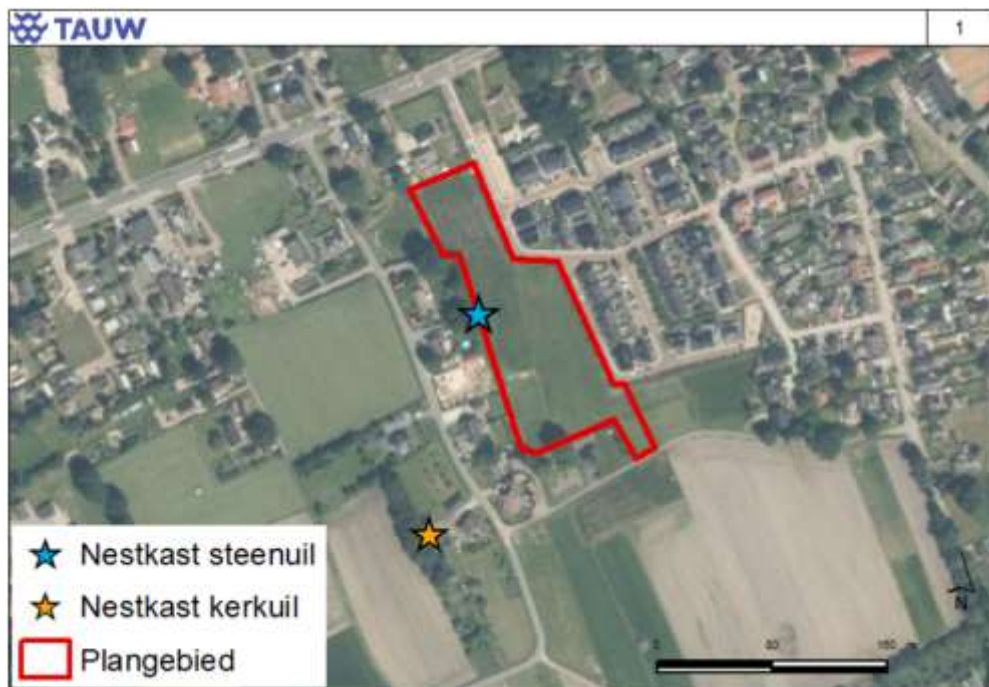
3.2.2.1 Steenuil

Tijdens alle veldbezoeken zijn steenuilen waargenomen in de omgeving van het plangebied. In het plangebied zelf zijn deze niet waargenomen. De meeste steenuilen zijn waargenomen roepend in de velden ten zuidwesten van het plangebied. Tijdens het tweede veldbezoek is een roepende steenuil aangetroffen op een perceel ten noorden van de Harderwijkerweg. Deze steenuilen zijn niet in de buurt van het plangebied waargenomen en vertoonden geen binding met het plangebied. Ze zijn gehoord op meer dan 200 meter van de nestkast ten westen van het plangebied. Omdat steenuilen een actieradius hebben van 200 meter rondom het nest kan worden uitgesloten dat deze steenuilen gebruikmaken van de nestkast of foerageren in het plangebied. Er is alleen van relatief grote afstand geluisterd en zijn geen zichtwaarnemingen gedaan. De puntwaarnemingen in figuur 3.2 betreffen dan ook slechts een schatting van waar de steenuilen zich bevonden. De getekende stippellijn geeft de locatie aan waar een bezet territorium verwacht wordt.

Direct naast het plangebied zijn baltsende steenuilen aangetroffen rondom de steenuilenkast aan de westkant van het plangebied en zijn verse poepsporen aangetroffen bij de uitgang van de kast (zie figuur 3.1 en 3.2 voor de nestlocatie). Een van deze uilen bevond zich direct naast de kast. De ander zat op een tak in dezelfde boom als de nestkast. Ook is waargenomen dat een steenuil uit de nestkast vloog. Bewoners van het perceel waarop de nestkast is aangebracht (Klarenweg 9) beschikken over videobeelden waarop te zien is dat steenuilen gebruik maken van de nestkast. Ook hebben zij op zaterdag 27 mei 2023 drie jonge steenuilen aangetroffen in de nestkast (zie figuur 3.3).

3.2.2.2 Kerkuil

Tijdens het eerste veldbezoek is een nestkast voor kerkuil in een halfopen schuur op het terrein van Klarenweg 16 aangetroffen op 107 meter ten zuidwesten van het plangebied (zie figuur 3.1). De bewoners van het perceel hebben aangegeven dat de kast al jaren in gebruik is als broedlocatie door kerkuilen. Bij het tweede veldbezoek zijn twee kerkuilen waargenomen die uit de nestkast vlogen. Ook is meermaals een roepend paartje kerkuilen waargenomen in de omgeving van deze kerkuilkast (zie figuur 3.2). Het betrof hier exemplaren die richting de velden en akkers ten westen van het plangebied vlogen. Ook is poep en zijn braakballen aangetroffen in de naastgelegen schuur. Daarom wordt met zekerheid aangenomen dat kerkuilen in de kast broeden. Overige waarnemen van kerkuil zijn niet gedaan bij dit onderzoek. Kerkuilen hebben een enorm groot territorium. Hun functioneel leefgebied varieert tussen de 500 en 1500 meter rond de broedplaats (BIJ12, 2017b). Om deze reden is uitgesloten dat er zich andere (functionele) kerkuilenkasten in/nabij het plangebied bevinden.

Figuur 3.1 Locatie van de aangetroffen nestkasten van steenuil en kerkuil aan de rand van/buiten het plangebied

Figuur 3.2 Aangetroffen functies van kerk- en steenuil in en rond het plangebied. Het functionele territorium van kerkuil is te groot om op deze kaart te kunnen alt en is daarom niet weergegeven

Figuur 3.3 Jonge steenuilen in de nestkast van Klarenweg 9 (bron: bewoner van woning, 27 mei 2023)

3.2.2.3 Algemene broedvogels en overige soorten

Effecten op onder de Wnb beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen, vissen, vlinders, libellen en overige ongewervelden zijn uitgesloten op basis van de uitgevoerde QuickScan. Op broedende vogels zijn effecten uitgesloten wanneer maatregelen worden getroffen. Deze soorten zijn daarom nog wel meegenomen in het activiteitenplan.

In zowel de natuurtoets als het soortgericht onderzoek wordt niet uitgesloten dat rugstreeppadden zich kunnen vestigen in het plangebied als er geen maatregelen worden getroffen. Bij nadere beschouwing blijkt de soort in de omgeving van het plangebied alleen voor te komen op de hogere zandgronden van de Veluwe. In de laatste 10 jaar zijn geen waarnemingen gedaan van de soort in de buurt van het plangebied. Om deze reden is aanwezigheid van de soort uitgesloten in het plangebied en hoeven geen maatregelen te worden genomen.

Tijdens de QuickScan zijn enkele nestkasten voor broedvogels aangetroffen aan een schuur aan de westkant van het plangebied. Gezien de (geringe) grootte en vorm van de kasten en de locatie gaat het hier om nestkasten voor algemenere soorten als koolmees en pimpelmees. De bomen, heggen en struiken ten westen van het plangebied kunnen daarnaast dienen als nestplaats voor broedvogels als roodborst, merel en houtduif. Er dient een broedvogelcontrole door een ter zake kundige ecooloog te worden uitgevoerd wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het broedseizoen (globaal de periode maart tot en met augustus) om de effecten op de nestkasten te kunnen bepalen. Afhankelijk van het wel of niet aantreffen van een broedgeval moet de deskundig ecooloog over de verdere voortgang van de werkzaamheden een beslissing nemen.

4 Effectbeoordeling en verbodsbepalingen

4.1 Effectbeoordeling

4.1.1 Fysieke aantasting foerageergebied

In de huidige situatie wordt aangenomen dat de weiden waar schapen en paarden grazen fungeren als foerageergebied voor steenuil. De kerkuilen vertoonden tijdens het nader onderzoek geen binding met het plangebied en vlogen niet in de richting van het plangebied. Om deze reden wordt aangenomen dat het plangebied geen essentiële functie vervult voor kerkuilen. Zowel tijdens de aanlegfase als gebruiksfase wordt een deel van het foerageergebied rond de nestlocatie door ruimtebeslag van voorbelasting, huizen, infrastructuur en een verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen, machines en verkeer ongeschikt. Het is niet bekend welk aandeel de weiden in de voedselvoorziening bijdragen ten opzichte van het totaal aanwezige foerageergebied rond de nestlocatie.

4.1.2 Verstoring en aantasting functionele leefomgeving en functionaliteit verblijfplaats

In de huidige situatie worden de weiden mogelijk als foerageergebied gebruikt door steenuilen. Deze gaan bij het voornemen verloren. De nestkast van steenuil hangt hoger dan de aanwezige dichte hagen en hekken die daardoor slechts een deel van het plangebied aan het zicht van steenuilen onttrekken. Zowel tijdens de aanlegfase als gebruiksfase kunnen steenuilen door een verhoogde aanwezigheid en beweging van mensen, machines en verkeer worden verstoord. Dit geldt alleen voor de werkzaamheden die tijdens het broedseizoen plaatsvinden.

Door de hierboven beschreven aantasting van foerageergebied en verstoring kan niet worden uitgesloten dat de vaste verblijf- en voortplantingsplaats zijn functionaliteit (deels) verliest. Het broedsucces kan afnemen of de nestkast kan permanent verlaten worden.

Steenuilen zijn trouw aan hun broedplaats. In de omgeving blijft geschikt foerageergebied aanwezig, met name ten westen van de Klarenweg (zie figuur 5.1). Dit geschikt foerageergebied valt niet binnen territoria van andere steenuilen en is qua oppervlakte minstens twee keer zo groot als het foerageergebied dat verdwijnt door de werkzaamheden. In de huidige situatie worden woonerven en de tuinen in de directe omgeving van de nestkast door bewoners gebruikt en onderhouden.

Aangenomen wordt dat het broedpaar steenuil gewend is aan een bepaalde mate van verstoring door verkeer en aanwezigheid en beweging van mensen. De nestkast blijft daarom mogelijk in gebruik door steenuilen tijdens de realisatiefase, wat bevordert wordt door het nemen van de afschermdede maatregel zoals genoemd in paragraaf 5.2.

4.2 Cumulatieve effecten

Het is niet bekend of er in de omgeving van het plangebied en de woonkern van Hulshorst ontwikkelingen gaande zijn waarbij effecten zijn te verwachten op steenuilen. Ook bij de gemeente Nunspeet zijn dergelijke ontwikkelingen niet bekend. Doordat voor deze beoogde ontwikkeling de nodige maatregelen getroffen worden, is het uitgesloten dat de ontwikkeling bijdraagt aan eventuele cumulatieve effecten op steenuilen.

4.3 Verbodsbepalingen

Het project heeft negatieve effecten op onder de Wnb beschermde soorten. Het is nodig om ontheffing aan te vragen om verbodsbepalingen te kunnen overtreden voor steenuil. Er wordt ontheffing aangevraagd voor de bouw van 37 woningen. De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van juli 2024 tot december 2027.

Tabel 4.1 Aangetroffen soorten en artikelen aanvraag ontheffing

Soort	Verbodsbepaling
Steenuil	- Artikel 3.1 lid 4: Storen of verstoren van individuen van steenuil - Artikel 3.1 lid 2: Beschadigen of vernielen van eieren, rust- of voortplantingsplaatsen van steenuil

5 Maatregelen

5.1 Alternatieve nestlocaties

Om het (mogelijk) aantasten van de functionaliteit van de nestlocatie te compenseren, worden minimaal twee nieuwe nestkasten in reeds geschikt leefgebied geplaatst in of in de directe omgeving van het huidige territorium. Om concurrentie met andere steenuilen te voorkomen, kunnen nestkasten alleen worden opgehangen op plaatsen waar geen territoria van andere steenuilen aanwezig zijn (BIJ12, 2017a). Daarnaast dienen de nestkasten opgehangen te worden in landelijk gebied, het liefst aan een gevel of boom met aan minimaal één zijde open akker- of grasland. De ophanglocaties zijn gekozen aan de hand van een aantal voorwaarden uit het kennisdocument steenuil (BIJ12, 2017a):

- Vervangende verblijfplaatsen dienen zoveel mogelijk binnen het huidige territorium in de directe omgeving te worden geplaatst, en buiten de invloed van de werkzaamheden, en deze
- Dienen buiten bestaande territoria van steenuilen te worden geplaatst, en dienen op een locatie te komen die vanuit een bestaand territorium te bereiken is
- Wanneer alternatieve verblijfplaatsen worden gerealiseerd buiten het huidige territorium dienen 3 alternatieve verblijfplaatsen te worden gerealiseerd, welke
- Worden opgehangen op een geschikte wijze en plek, met voldoende dekking en voldoende voedsel

- Bij voorkeur minimaal drie maanden voor aanvang van de werkzaamheden en in de periode september tot december
- Met voldoende veiligheid tegen predatoren, gemaakt van voldoende duurzaam materiaal en het beheer moet voldoende duurzaam zijn geregeld

Om de bereidheid van omwonenden en de geschiktheid van locaties voor het ophangen van alternatieve nestkasten voor steenuil te inventariseren is door TAUW bv op maandag 10 juli 2023 een veldbezoek uitgevoerd. Ook is samen met de gemeente gekeken naar de geschiktheid van percelen die in eigendom zijn van de gemeente. Uit deze inventarisatie blijkt dat de meest geschikte locatie voor het ophangen van nestkasten Klarenweg 16 betreft. Voor deze locatie is door de bewoners echter geen toestemming verleend. Percelen in eigendom van de gemeente zijn niet geschikt bevonden als nestlocatie. Daarom is verder gekeken naar geschikte locaties.

De keuze is gevallen op Klarenweg 16, Klarenweg 17 en Harderwijkerweg 461. Zowel Klarenweg 17 als Harderwijkerweg 461 hebben interesse in het ophangen van een nestkast. Beide locaties voorzien in geschikt leefgebied rondom de nestkast. We gaan alternatieve nestkasten plaatsen bij Klarenweg 17 en Harderwijkerweg 461. Klarenweg 16 was ook geschikt als ophanglocatie voor een steenuilenkast, maar voor deze locatie is echter geen toestemming gegeven voor het plaatsen van de kast. Deze huizen hebben beide grote, halfopen tuinen en liggen met minstens een zijde aan de omliggende akker- en weiden. Ze liggen ook dermate ver van andere broedterritoria af (zie figuur 5.1) dat er geen concurrentie ontstaat met andere territoria. De locaties liggen beiden buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden, namelijk op een afstand van 30 en 390 meter vanaf het plangebied. Het perceel van de Klarenweg 17 ligt weliswaar nabij het plangebied maar verstoring is uitgesloten omdat er tussen de nestkast en het plangebied voldoende afscherming in de vorm van hoog opgaand groen aanwezig is en de afstand tot het plangebied groot genoeg is om verstoring met wezenlijke invloed uit te sluiten.

De locatie van de steenuilenkast op het perceel van Klarenweg 17 valt nog binnen het broedterritorium van de aanwezige steenuilen (200 meter). De nestkast aan de Harderwijkerweg 461 ligt weliswaar te ver buiten het huidige broedterritorium, maar hangt nog wel binnen de 500 meter (BIJ12, 2017a), die doorgaans gehanteerd wordt als afstand tussen waarnemingen, waarbij uit gegaan moet worden van verschillende territoria. Deze afstand van 400 meter is dus haalbaar voor steenuil. Binnen de 200 meter is gezocht naar een geschikte locatie voor het ophangen van een nestkast maar is geen geschikte locatie gevonden en/of toestemming verleend door de terreineigenaren. Daarnaast zijn geen andere dichterbij gelegen locaties te vinden die geschikt zijn voor een nestkast: ten oosten van het plangebied ligt een woonwijk, ten zuiden is al een alternatieve nestkast voorzien, en ten noorden is al een territorium van steenuil aanwezig. Ten noordoosten is veel bebouwing aanwezig waarachter wel ruimte is voor een steenuilenkast, maar deze ligt veel verder weg dan de nu gekozen plaats.

Op woensdag 29 november 2023 heeft er een veldbezoek plaatsgevonden met als doel om de 2 steenuilenkasten op te hangen aan een zijgevel van een garage op het terrein van Klarenweg 17 en op een boomtak van een zomereik op het terrein van Harderwijkerweg 461. Doordat vlak van

tevorens toch geen toestemming is verleend voor het ophangen van een kast aan de gevel van Klarenweg 17, en nog geen nieuwe ophanglocatie was gevonden, kon alleen de kast ter hoogte van de Harderwijkerweg 461 opgehangen worden. De locatie waar de steenuilenkast is opgehangen is weergegeven in figuur 5.1. Figuur 5.2 geeft een impressie van de het ophangen van de kast.

Figuur 5.1 Locatie van de alternatieve nestkast ter hoogte van Harderwijkerweg 461

Figuur 5.2 Impressie van het ophangen van de 1ste nestkast aan een boom op het perceel van Harderwijkerweg 461

Nadat de nestkast op het perceel van Harderwijkerweg was opgehangen is verder gezocht naar alternatieve locaties voor het ophangen van de 2^e nestkast. Deze locaties zijn aangetroffen ter hoogte van Harderwijkerweg 366 en Bredeweg 35. Deze locaties bevinden zich op meer dan 500 meter afstand van de huidige nestplaats (tussen de 800 en 1000 meter afstand) en daarmee buiten het huidige territorium. Geschiktere locaties binnen de 500 meter zijn niet aangetroffen.

Voor alternatieve locaties die zich buiten het huidige territorium bevinden geldt dat in totaal 3 alternatieve nestkasten dienen te worden gerealiseerd. Dit betekent dat naast de al opgehangen nestkast ter hoogte van Harderwijkerweg 461 nog 2 andere nestkasten dienden te worden opgehangen.

De 1ste van deze 2 nestkasten is op maandag 29 januari 2024 opgehangen aan een boomtak op het perceel van Harderwijkerweg 366. Op maandag 19 februari is de 3^e en laatste kast opgehangen aan de stam van een zomereik op het terrein van Bredeweg 35. De precieze locatie van beide kasten is weergegeven in figuur 5.3. Figuur 5.4 en 5.5 geven een foto-impressie van de ophanglocatie van beide kasten.

Figuur 5.3 Locatie van de opgehangen nestkasten voor steenuilen in 2 zomereiken ter hoogte van Bredeweg 35B (boven) en Harderwijkerweg 366 (onder)

Figuur 5.4 Impressie van de ophanglocatie van de steenuilenkast ter hoogte van Harderwijkerweg 366

Figuur 5.5 Impressie van de ophanglocatie van de steenuilenkast ter hoogte van Harderwijkerweg 366

5.2 Afschermen huidige nestkast

Om de huidige nestkast zo veel mogelijk af te schermen van de werkzaamheden worden zichtdichte hekken geplaatst rondom de heggen rond de bestaande nestkast bij Klarenweg 9. Deze voorkomen dat aanwezige steenuilen verstoord worden door een verhoogde aanwezigheid en bewegingen van mensen en machines in de aanlegfase. Doordat de opening van de nestkast is gericht naar de woning en tuin van Klarenweg 9, en niet naar de werkzaamheden in het plangebied toe, wordt verwacht dat het plaatsen van een scherm genoeg is om de steenuilen te ontzien tijdens de bouwfase. Dit scherm moet ervoor zorgen dat de werkzaamheden voor een steenuil niet zichtbaar zijn vanuit de huidige nestkast. Ook dient dit scherm niet doorzichtig te zijn en de vlucht van een steenuil in en uit de nestkast niet te belemmeren.

5.3 Verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst in de aanlegfase

Steenuilen zijn vooral 's nachts en in de schemer actief. In de aanlegfase dient uitstraling van kunstmatige verlichting naar de (omgeving van) de nestlocatie voorkomen te worden door lampen op voldoende afstand van de nestlocatie te plaatsen en door de armaturen van de nestlocatie af te richten.

5.4 Planning aanlegfase

Tabel 5.1 geeft de kwetsbare (broed)periode van steenuil weer. In de periode februari tot en met juli worden er binnen 50 meter afstand van de huidige nestlocatie geen verstorende werkzaamheden uitgevoerd. Deze afstand is bepaald op basis van expert judgement en de reeds aanwezige verstoring rond de nestkast. Inpandige werkzaamheden of werkzaamheden die kort duren en geen plotse harde geluiden of bewegingen veroorzaken kunnen wel plaatsvinden.

Tabel 5.1 Kwetsbare periode voor steenuil (groen = niet kwetsbaar, oranje = kwetsbaar, rood = niet werken binnen 50 meter afstand tot nestkast, of pas na tijdig ongeschikt gemaakt te hebben of het uitvoeren van aanvullende controle (BIJ12, 2017))

Soort	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Steenuil												

5.5 Algemene broedvogels

Tijdens de quickscan zijn enkele nestkasten voor broedvogels aangetroffen aan een schuur aan de westkant van het plangebied (zie figuur 2.2). Gezien de grootte en vorm van de kasten en de ophanglocatie gaat het hier waarschijnlijk om nestkasten voor algemenere soorten zoals koolmees en pimpelmees. In bomen en struiken aan de randen van het plangebied kunnen diverse soorten zoals houtduif en merel gaan broeden. In de weide in het plangebied is de kans op een broedende vogel klein. Er zijn geen bomen of struiken aanwezig en de percelen zijn te klein en omsloten door hoger opgaand groen om in geschikt broedhabitat voor akker- en/of weidevogels te voorzien. Bij werkzaamheden in het broedseizoen (globaal de periode maart tot en met augustus) dient een broedvogelcontrole door een ter zake kundige ecooloog te worden uitgevoerd om de effecten op de nestkasten te kunnen bepalen. Afhankelijk van het wel of niet aantreffen van een broedgeval moet de deskundig ecooloog over de verdere voortgang van de werkzaamheden een beslissing nemen en/of passende maatregelen voorschrijven. Het afschermen van nestlocaties met zichtdichte hekken is meestal voldoende om verstoring met wezenlijke invloed te voorkomen.

5.6 Ecologische begeleiding

De werkzaamheden worden onder ecologische begeleiding uitgevoerd. Zo is een ter zake kundige ecooloog aanwezig bij het plaatsen van de zichtdichte schermen voor rond de bestaande nestkast van steenuil. Ook vindt er een ecologische controle plaats van het plangebied voor de start van de werkzaamheden. De ecooloog geeft na de controle de locatie vrij wanneer er geen broedgevallen van vogels aanwezig zijn en de bouwlocatie voldoende afgeschermd is om verstoring op de aanwezige nestkast van steenuil te voorkomen.

Van alle momenten dat er ecologische begeleiding plaatsvindt, vindt verslaglegging plaats in een logboek. De verslaglegging bevat tenminste de volgende gegevens:

- Datum en tijdstip
- Namen van de betrokken deskundigen
- Klimatologische omstandigheden (indien van toepassing)
- De uitgevoerde werkzaamheden

- Eventuele bijzonderheden

Het logboek is (digitaal) op locatie aanwezig en kan getoond worden aan bevoegde instanties.

6 Staat van instandhouding en geschiktheid omgeving

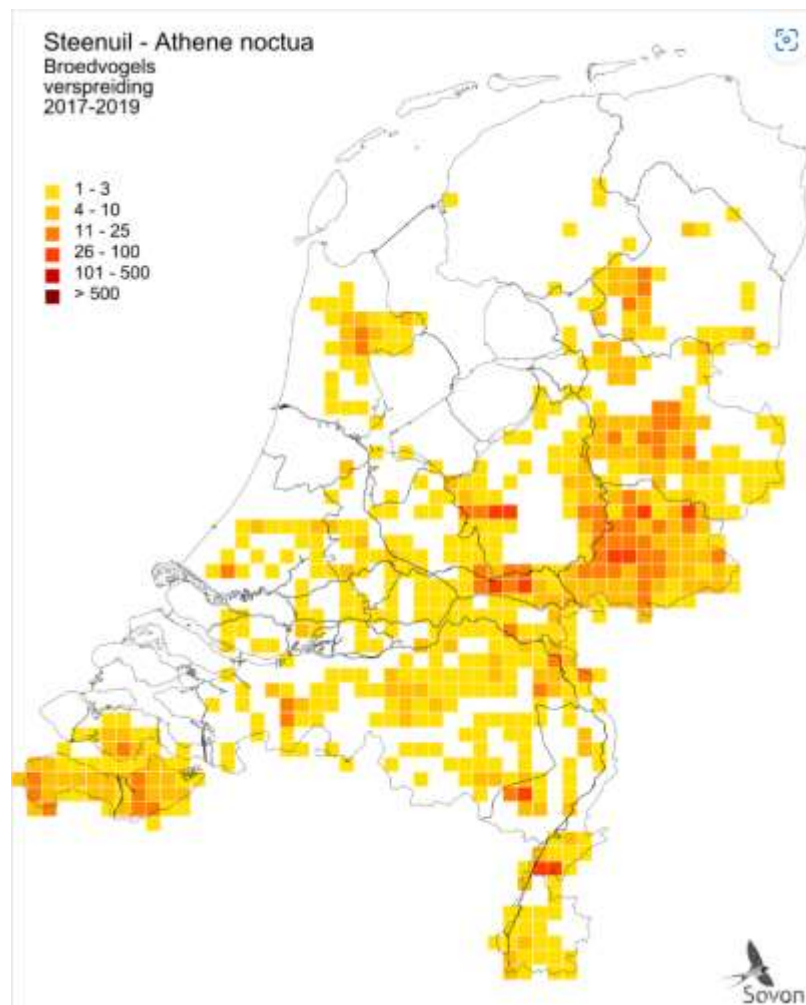
6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de resultaten uit het soortgericht onderzoek en de effectbeoordeling geplaatst in de context van de ecologie van de soort en de staat van instandhouding op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Het onderzoek betreft uitsluitend de weergave van de situatie binnen en rond het plangebied.

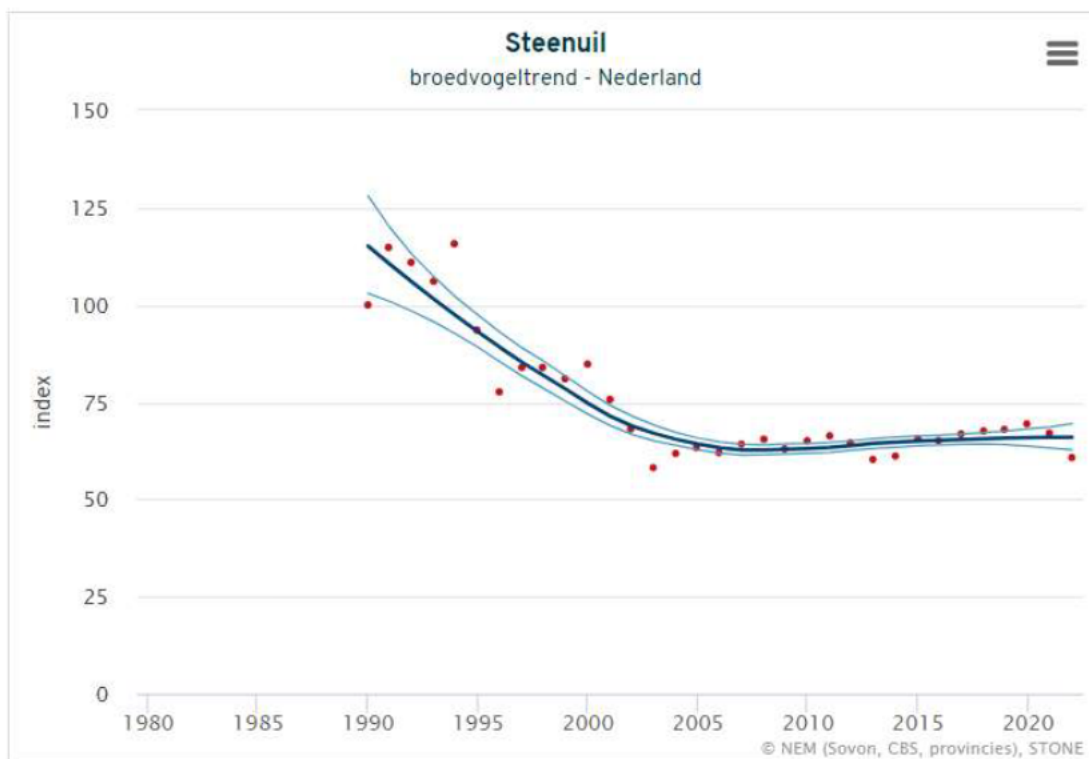
Om de staat van instandhouding van steenuil en de effecten hierop door het voornemen te bepalen, is hieronder eerst gekeken naar de nationale en lokale staat van instandhouding. Daarna is gekeken naar de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en leefgebieden in de omgeving van het plangebied. Zo ontstaat een compleet beeld van het effect.

6.2 Nationaal

De Nederlandse populatieomvang van steenuil wordt door Sovon geschat op 8000 tot 9500 broedparen. Voor Gelderland worden de aantallen geschat op 2850 - 3400 broedparen. In figuur 6.1 zijn de verspreidingsgegevens van steenuil als broedvogel weergegeven. Uit de kaart blijkt dat steenuil verspreid voorkomt over het grootste deel van Nederland, met de grootste verspreiding op de zandgronden en in de laagveengebieden. De verspreidingstrend van steenuil wordt door de Sovon over een langjarige periode ingeschat als matig ongunstig. De nationale populatietrend wordt ingeschat als zeer ongunstig.

Figuur 6.1 Verspreiding van (mogelijke) broedgevallen van steenuil over Nederland in de periode 2017 – 2019 (Sovon 2023)

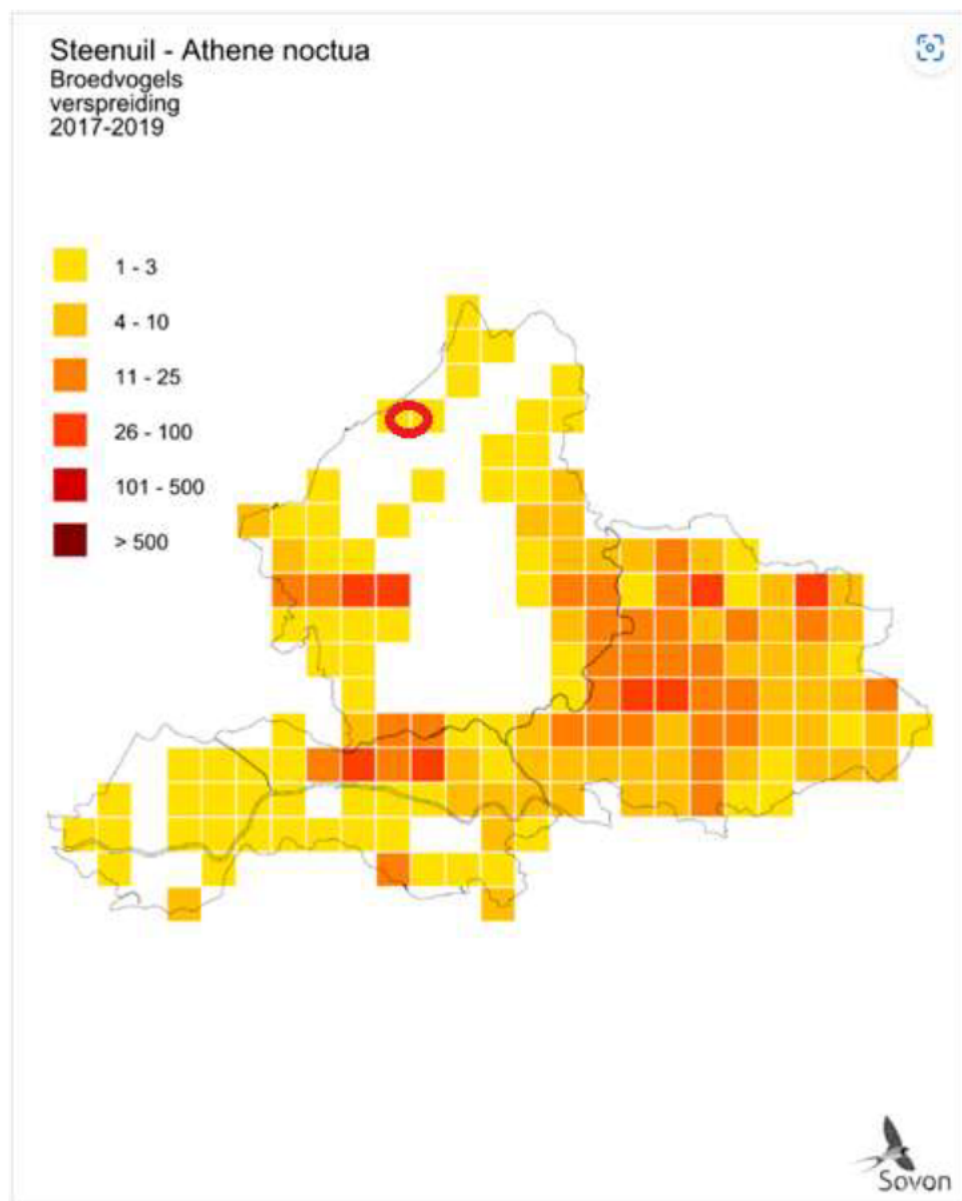
Figuur 6.2 De trend van steenuil als broedvogel in Nederland (Sovon (2023))

Tabel 6.1 Beoordeling staat van instandhouding van steenuil in Nederland

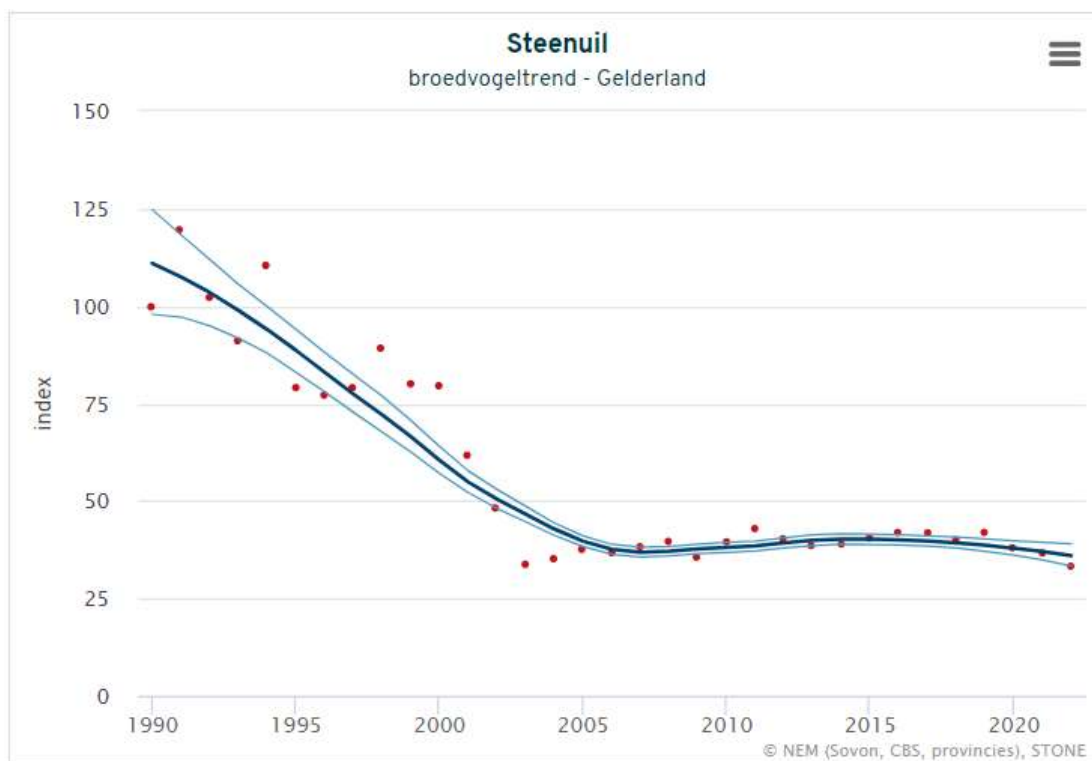
Beoordeling staat van instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
Zeer ongunstig	Matig ongunstig	Zeer ongunstig	Matig ongunstig	Zeer ongunstig

6.3 Regionaal

Sovon heeft op regionaal (provinciaal) niveau de staat van instandhouding bepaald (Sovon, 2019). In figuur 6.3 is de regionale verspreiding van steenuil als broedvogel in Gelderland te zien. Het eindoordeel van de provincie Gelderland is dat de provinciale staat van instandhouding van steenuil als ongunstig wordt beoordeeld. De Gelderse populatie steenuilen bedraagt 36 % van de landelijke populatie. In Gelderland is dus een groot deel van de landelijke populatie steenuilen aanwezig. Dit wordt aangetoond met recente broedgegevens van steenuil in Gelderland. De landelijke trend (figuur 6.2) laat geen significante aantalsverandering zien over de laatste 12 jaar. De Gelderse trend laat eenzelfde beeld zien (figuur 6.4).

Figuur 6.3 Verspreiding van mogelijke broedlocaties van steenuil in Gelderland (Sovon 2023). Het plangebied is met een rode cirkel aangegeven

Figuur 6.4 De trend van steenuil als broedvogel in Gelderland (Sovon, 2023)

6.4 Lokaal

Als het gaat om de lokale staat van instandhouding, dan moet die bepaald worden op basis van de gegevens die zijn verzameld bij de uitgevoerde onderzoeken (zie hoofdstuk 3). Hoewel de gegevens onvoldoende zijn om een echte inschatting te kunnen maken, is het gelet op de gegevens op nationaal en regionaal niveau, aannemelijk dat de staat van instandhouding lokaal niet wezenlijk zal afwijken. Belangrijkste is dat het voornemen niet zorgt voor een (verdere) verslechtering van de staat van instandhouding. Het voornemen is enkel van invloed op één nestlocatie en maar een klein deel van de functionele leefomgeving. Bij het voornemen worden voldoende alternatieve nestkasten aangeboden. Daarnaast is het te verwijderen leefgebied slechts een klein onderdeel van een veel groter leefgebied in de omgeving van het plangebied waar geen andere territoria van steenuilen aanwezig zijn. Uitvoering van de beoogde ontwikkeling heeft zodoende geen negatief effect op de huidige staat van instandhouding van steenuil. Zowel op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

7 Wettelijk belang en alternatieven

7.1 Algemeen

In dit hoofdstuk is aangegeven welk wettelijk belang aan de ontheffingsaanvraag ten grondslag ligt. Ook is in een alternatievenafweging onderbouwd dat er geen reëel alternatief is dat gunstiger uitpakt voor steenuil en hetzelfde resultaat behaalt.

7.2 Wettelijk belang

7.2.1 Toepasbare wettelijke belangen

Steenuilen zijn beschermd onder de Europese Vogelrichtlijn artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De ontheffingsgrond voor deze aanvraag betreft de volksgezondheid in relatie tot de noodzaak tot het verbeteren van de landelijke en regionale woonbehoefte.

Iedereen in Nederland moet in een huis kunnen wonen. Wonen is voor iedereen een noodzakelijke basis in zijn of haar leven. Door diverse redenen is er in Nederland een groot tekort ontstaan. Hierdoor moeten mensen lang wachten op een huis. Starters komen in de knel omdat ze geen betaalbaar huis kunnen vinden. De doorstroming stokt, waardoor ouderen hun woningen niet doorgeven aan de jongere generatie bij gebrek aan passende woningen. De schaarste heeft een prijsopdrijvend effect. Noodgedwongen levensbeslissingen worden uitgesteld. Doorstroom vanuit zorgorganisaties stuit op lange wachtlijsten. Voor kwetsbare mensen met psychische problematiek stagneert hun herstel. Het aantal dak- en thuislozen verdubbelde in de afgelopen tien jaar (Actieagenda Wonen, 2021).

Voor het kabinet heeft volkshuisvesting prioriteit. Door de enorme schaarste is een eerlijker verdeling van de woonruimte gewenst. Het kabinet hoopt met meer regie en tempo de woningbouw in de huidige kabinetsperiode te verhogen naar 100.000 woningen per jaar (Rijksoverheid, 2022).

Als overheden staan Rijk, Provincies, Regio en gemeenten gezamenlijk voor een urgente woningbouwopgave met de corporaties en marktpartijen als belangrijke partners om tot uitvoering te komen. Er zijn onvoldoende woningen en de vraag stijgt. Met de Nationale Woon- en Bouwagenda (programma Woningbouw) zet de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) in op de bouw van 900.000 woningen tot en met 2030. Het streven is dat ten minste twee derde van deze nieuwbouwwoningen betaalbaar is. Voor die betaalbaarheidsdoelstelling is nationaal de bouw van 250.000 sociale corporatiewoningen en 350.000 woningen in middensegment nodig. In de Nationale Prestatieafspraken tussen de corporaties, VNG, Woonbond en het Rijk is reeds vastgelegd dat de corporaties 250.000 woningen in de sociale huursector en 50.000 midden huurwoningen zullen realiseren tot en met 2030. Het is cruciaal dat de corporaties voldoende in positie worden gebracht om deze opgave te kunnen realiseren.

Bovengenoemde problemen en de aanpak vanuit de Rijksoverheid gelden voor heel Nederland. Ook in de gemeente Nunspeet moet gewerkt worden aan een oplossing van deze problemen. Om de woningbehoefte in de gemeente te onderzoeken, heeft onderzoeksbureau Atrivé de woonvisie 'Goed wonen in de gemeente Nunspeet' opgesteld. Deze gemeentelijke woonvisie is in februari 2020 vastgesteld.

De conclusie uit de woonvisie is dat er nog steeds sprake is van druk op de woningmarkt in deze regio, ondanks het feit dat de gemeente de afgelopen jaren de woningbouwproductie fors heeft verhoogd. Dit blijkt uit de fors stijgende koop- en huurprijzen van zowel bestaande als nieuwbouwwoningen de afgelopen jaren. Het aantal huishoudens neemt toe en er is sprake van een inhaalvraag als gevolg van de huidige krapte in de markt. Naast de natuurlijke groei van het aantal huishoudens komt nog het woningtekort van starters en spoedzoekers.

In de woonvisie is de woonopgave vertaald naar drie ambities die overgenomen zijn in deze visie:

1. **Betaalbare en passende woningen voor de lokale behoefte.** De gemeente wil dat alle inwoners van Nunspeet zo passend mogelijk wonen en dat onze gemeente levendig blijft. Daarvoor is een uitbreiding van onze woningvoorraad nodig. Voor starters en senioren wordt de grootste urgentie gezien. Dit vraagt voor starters om meer betaalbare woningen: sociale huur en betaalbare koop
2. **Een duurzaam huis.** In het coalitieakkoord van Nunspeet zijn landelijke ambities en normen voor verduurzaming vertaald naar het wonen in Nunspeet. De gemeente wil een duurzame woningvoorraad die zich kenmerkt door groen en zuinig energieverbruik, dan wel energieneutraliteit
3. **Zorgzame en inclusieve wijken.** In de gemeente Nunspeet wordt goed wonen voor mensen met een zorgbehoefte mogelijk gemaakt. Dat vraagt om een integrale benadering van wonen, welzijn en zorg, samenwerking, mogelijkheden voor ontmoeting en geschikte woonvormen op de juiste plek. Mensen moeten zo veel mogelijk een wooncarrière in de eigen omgeving kunnen maken, zodat mensen goed wonen in een omgeving waar ze zich thuis voelen en waar zij een netwerk hebben of kunnen opbouwen

Het bouwen van woningen in de gemeente Nunspeet is onderdeel van de Woondeal Regio Noord-Veluwe. Alle partners die meedoen in deze Woondeal (gemeenten, corporaties, provincie en Rijk) hebben de ambitie om de opgaven op de woningmarkt het hoofd te bieden. Deze Woondeal wordt echter wel gesloten in een complexe en onzekere tijd; bouwers en ontwikkelaars hebben te kampen met oplopende bouwkosten en capaciteitsproblemen terwijl uitdagingen op het gebied van stikstof, netcapaciteit, water en mobiliteit vragen om het maken van scherpe keuzes. Juist vanwege deze omstandigheden is het zo belangrijk dat we ons samen sterk maken en via langjarig commitment de schouders er onder zetten. Versnelling en verhoging van de bouwproductie vraagt naast regie van Rijk en provincie nauwe samenwerking met gemeenten en denken in kansen en oplossingen. Dit vraagt visie, creativiteit, draagvlak, durf en daadkracht waarbij corporaties de positie hebben van een vanzelfsprekende samenwerkingspartner.

Als regio wordt ingezet op een bouwopgave van ruim 12.500 woningen verspreid over de zeven gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oldebroek en Putten. Een opgave met onderliggende locaties en met voldoende financiële slagkracht bij de corporaties voor de invulling van de sociale huur binnen de totale woningopgave. In tabel 7.1 is te zien hoeveel woningen per gemeente worden gerealiseerd en in tabel 7.2 zijn de getallen voor de gemeente Nunspeet weergegeven.

Tabel 7.1: Te realiseren woningen per gemeente binnen de Woondeal Regio Noord-Veluwe

	Te realiseren woningen bruto	Betaalbaarheid				Woningen door woningcorporaties
		Sociale huur	Middenhuur	Betaalbare koop	Betaalbaarheid totaal	
Elburg	764	236	44	243	523	225
Ermelo	1.508	505	126	232	863	238
Harderwijk	5.557	1.386	819	1.590	3.465	1.331
Hattem	1.134	486	88	198	772	534
Nunspeet	1.380	374	32	398	804	250
Oldebroek	994	283	62	168	513	200
Putten	1.403	389	53	585	1.027	381
Totaal	12.740	3.659	1.214	3.414	8.287	3.159
		29%	10%	27%	65%	25%

Tabel 7.2 Te realiseren woning in gemeente Nunspeet

Nunspeet	Realisatie woningen bruto	Sloop	Realisatie woningen netto	Totale plancapaciteit	Harde plancapaciteit
2022	111	0	111	111	
2023	358	0	358	358	
2024	277	0	277	277	
2025	124	0	124	124	
2026	100	0	100	100	
2027	100	0	100	100	
2028	100	0	100	100	
2029	100	0	100	100	
2030	110	0	110	110	
Totaal	1.380	0	1.380	1.380	
	100%	0%	100%	100%	xx%

Nunspeet	Sociale huur totaal	Sociale huur corporaties	Middenhuur totaal	Middenhuur corporaties	Betaalbare koop	Betaalbaar totaal
2022	53	0	0	0	0	53
2023	71	51	22	0	123	225
2024	10	0	0	0	84	94
2025	40	24	0	0	38	78
2026	40	33	0	0	30	70
2027	40	33	0	0	30	70
2028	40	33	0	0	30	70
2029	40	33	0	0	30	70
2030	40	33	0	0	33	73
Totaal	374	250	32	0	398	804
1380	27%	18%	2%	0%	29%	58%

De beoogde ontwikkeling speelt hier met het woningbouwprogramma op in en voorziet in een relatief groot aantal woningen. Het gaat om:

- 10 rug-aan-rugwoningen (of ander soort woningcomplex) in sociale huur
- 12 starterswoningen
- 9 levensloopbestendige woningen
- 6 twee-onder-eenkapwoningen

Het plaatsen van deze woningen voorziet in twee van de drie ambities van de gemeente Nunspeet, namelijk het creëren van betaalbare en passende woningen voor de lokale behoefte en het creëren van zorgzame en inclusieve wijken.

Het verminderen van het woningtekort draagt bij aan het verminderen van de vele problemen die mensen ervaren die hierboven beschreven zijn. Door de realisatie van relatief goedkope woningen kan de doorstroming van woningen bevorderen en starters op de woningmarkt helpen. Uiteindelijk zal de beoogde ontwikkeling een positief effect hebben op de inwoners van Hulshorst en omgeving en draagt het bij aan een eerste levensbehoefte.

7.3 Alternatieven

Een ontwikkeling dient conform de Wet natuurbescherming onderworpen te worden aan een alternatievenoverweging. Deze moet antwoord geven op de vraag of de ontwikkeling op een alternatieve locatie, werkwijze of planning uitgevoerd kan worden, wat gunstiger uitpakt voor de aanwezige beschermde soorten. Uit de alternatievenafweging moet blijken dat er geen reëel alternatief ten aanzien van de locatie, inrichting, werkwijze of planning mogelijk is, die gunstiger uitpakt voor steenuil.

7.3.1 Inrichting

Het plangebied wordt nu ingericht als woonwijk met verschillende soorten woningen, parkeerplaatsen, voetpaden en wegen voor langzaam verkeer en een groene structuur met waterberging, bomen/struiken en speelplaatsen voor kinderen. De functie natuur is in deze woonwijk niet als aparte functie meegenomen. Om de wijk groener te maken en tegelijk leefgebied te creëren voor steenuil zou een smalle bufferzone gecreëerd kunnen worden tussen de nestlocatie en de nieuwe woonwijk waarin steenuil optimaal kan foerageren. Aan de rand van dit foerageergebied zou dan een dichte haag moeten worden geplant die het foerageergebied afschermt van de woonwijk en de nestlocatie.

Om dit voor elkaar te krijgen dient een groot gedeelte van de westkant van het plangebied te worden ingericht als foerageergebied, waarbij een aantal toekomstige bewoners hun tuin zou verliezen en een deel van de parkeergelegenheden niet wordt gerealiseerd. Een deel van de woningen is hierdoor niet aantrekkelijk voor potentiële kopers. Alle ruimte die nu beschikbaar is, is nodig om de wijk op een duurzame en aantrekkelijke manier te kunnen bouwen. Een smallere strook zou niet geschikt zijn voor steenuil om te foerageren.

7.3.2 Locatie

Hulshorst is een klein dorp dat aan alle kanten grenst aan landelijk gebied met akkers en grasland, omgeven door bomenrijen, heggen en bosschages. Aan de oost- en zuidkant gaan deze akkers en graslanden geleidelijk over in bossen die vallen onder het Natura 2000-gebied Veluwe.

Weversweg fase 2 sluit aan op het eerder gerealiseerde project Weversweg fase 1. De kleinschalige nieuwbouwwijk heeft een groen karakter en wordt omsloten door reeds bestaande bebouwing. Planologisch gezien is deze locatie het meest geschikt voor de uitbreiding van Hulshorst.

Ten noorden van de Harderwijkerweg wordt over het algemeen terughoudend omgegaan met nieuwbouw, dit mede gezien de door de provincie Gelderland aangewezen strook met 'waardevol open gebied'. In de Omgevingsvisie van de gemeente Nunspeet is als ambitie vastgelegd dat de toegankelijkheid van en de zichtrelatie met het landgoed Groeneveld verbeterd moet worden. Dit zorgt er voor dat diverse percelen rondom landgoed Groeneveld niet geschikt zijn voor de realisatie van een nieuwbouwwijk. Ten zuiden van het plangebied Weversweg is (grootschalige) nieuwbouw niet gewenst door de aanwezigheid van de Hulshorster Enk en het Natura-2000 gebied 'de Veluwe'.

Het gebied dat overblijft voor de realisatie van een nieuwbouwwijk is een smalle strook ten zuiden van de Harderwijkerweg tegen de dorpskern aan. Dit gebied is dan ook in diverse beleidsstukken van de Gemeente Nunspeet (onder andere de Omgevingsvisie 2030 en het Landschappelijk ontwikkelingsplan 2005) aangemerkt voor woningbouw.

Op andere alternatieve locaties in het akker- en grasland ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied mag redelijkerwijs aangenomen worden dat eveneens beschermde natuurwaarden aanwezig zijn. Zo zijn hier onder andere verschillende territoria van steenuilen aanwezig en kunnen vleermuizen, hazelwormen, boommarters en eekhoorns aanwezig zijn. Een alternatieve locatie heeft als netto resultaat dan ook geen gunstiger effect op beschermde soorten.

In januari 2005 is hierom een startnotitie geschreven voor de ontwikkeling van woningbouw ten westen van de Weversweg in Hulshorst. Het doel hiervan was te kunnen voorzien in de groeiende woningbehoefte van Hulshorst. Het plangebied was oorspronkelijk circa 3,5 hectare maar is later bijgesteld naar 2,4 hectare (zie toelichting in volgende alinea) - en werd mede begrensd door het Molenpad en de Harderwijkerweg. In eerste instantie werd uitgegaan van circa 40 woningen. Dit is later bijgesteld naar circa 50 woningen welke gefaseerd in vijf jaar werden opgeleverd. De te ontwikkelen gronden waren in eigendom van de gemeente Nunspeet.

In 2008 is archeologisch onderzoek gedaan in het te ontwikkelen gebied. Destijds zijn bewoningsporen aangetroffen uit de middeleeuwen, waaronder een fundering van een boerderij. Het advies destijds was om het westelijk en zuidelijk deel van de 3,5 hectare - met een oppervlakte van circa 1,1 hectare - vlakdekkend te onderzoeken. Uiteindelijk is alleen de westelijke punt aan de Klarenweg onderzocht en is besloten vooralsnog af te zien van woningbouwplannen op die 1,1 hectare.

Eind januari 2021 zijn de archeologische inzichten, na een nadere beschouwing en overleg met de regio-archeoloog verduidelijkt. Het was niet meer noodzakelijk om het gehele gebied van 1,1

hectare vlakdekkend te onderzoeken, wanneer strategisch te werk wordt gegaan vanuit de in 2008 aangetroffen boerderijfundering om zo het boerenerf in kaart te kunnen brengen. Hierdoor moet ongeveer 2.500 m² onderzocht worden. Hieraan verbonden kosten bedragen maximaal € 50.000,- Met deze nieuwe inzichten is de locatie van 1,1 hectare interessant genoeg voor een onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouw.

Op diverse kaarten die opgenomen zijn in het bestemmingsplan Weversweg - Hulshorst is te zien dat het plangebied reeds in dit bestemmingsplan in beeld was. Door bovengenoemde oorzaken is destijds besloten het deel van het plangebied dat nu in het bestemmingsplan Weversweg fase 2 wordt meegenomen op dat moment niet te ontwikkelen.

7.3.3 Werkwijze

Door het nemen van mitigerende maatregelen (hoofdstuk 5) en deze te faseren in het project is de werkwijze volledig afgestemd op steenuil. Er is geen alternatieve werkwijze die gunstiger uitpakt voor steenuil. Zoals eerder beschreven in hoofdstuk 5 is getracht dichterbij Klarenweg 9 te compensatie voor steenuil te treffen. Dit is niet mogelijk doordat perceeleigenaren niet willen meewerken. Door in de omgeving langs de randen van het huidige territorium gebied te optimaliseren en nestkasten aan te bieden betreft dit een reëel alternatief, die ook voor steenuil gunstig uitpakt.

7.3.4 Planning

Er wordt rekening gehouden met voldoende gewenningsperiode voor de alternatieve verblijfplaatsen. De werkzaamheden worden aangepast op basis van de meest kwetsbare periode voor steenuil. Er is geen planning die gunstiger uitpakt voor de aanwezige beschermde soorten.

8 Literatuur

TAUW bv. (2023a, juli). Natuurtoets woningbouwlocatie Weversweg fase 2 te Hulshorst in Gelderland; QuickScan in het kader van de Wet natuurbescherming. TAUW-rapport met kenmerk R001-1287995RJG-V03-kst-NL

TAUW bv. (2023b, juli). Nader onderzoek steenuil en kerkuil; Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel Soortenbescherming. TAUW-rapport met kenmerk R002 1287995RJG-V02-kst-NL

BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil. *Athene noctua*. Versie 1.0, juli 2017

Provincie Gelderland, 2018. De staat van instandhouding - Factsheets voor 25 soorten in Gelderland. Provincie Gelderland, 16 mei 2018.

Actieagenda Wonen, 2021. Samen werken aan goed wonen, d.d. 17 februari 2021.

Rijksoverheid, 2022. Nieuwsbericht op internet: 'Meer regie op Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening', d.d. 14 februari 2022.

Geraadpleegde websites:

www.verspreidingatlas.nl

www.sovon.nl

Kenmerk

R003-1287995RJG-V03-hme-NL

Bijlage 1

Natuurtoets

Bijlage 2**Nader onderzoek**